

Less is more

Haardhout aangevuld? Check. Elektrisch kachelkje gekocht? Check. Ouderwets warme fleecetrui op zolder opgespoord? Check. Nadat Vladimir Poetin de gaskraan ontdekte als troefkaart, liepen bij veel Europeanen de koude rillingen over de rug. Wat kan je als huiseigenaar doen om financieel en fysiek deze winter niet in de kou te zitten?

Natuurlijk hadden we niet verslaafd moeten raken aan Russisch gas. Nu moedertje Rusland ons laat voelen dat vele pijpleidingen naar Moskou lopen, moeten we omdenken. In hoog tempo leren we omgaan met schaarste en torenhoge energieprijzen. Heb je geïnvesteerd in isolatie, zonnepanelen en een warmtepomp? Of profiteer je nog van een langlopend energiecontract? Dan zit je er deze winter warmpjes bij. Zo niet, dan moet je aan de slag om de kosten in toom te houden.

Eigenlijk is het simpel: matig je verbruik, dan matig je ook de kosten. Voor technische oplossingen ben je al te laat: veel installateurs zijn op korte termijn niet beschikbaar. Misschien zie je nog isolatiequickwins zoals tochtstrips, dubbelglas of een dik gordijn voor je voordeur. Of kan je je woning segmenteren, waarbij je slechts een klein deel behaaglijk warm stookt. En ga je weg, stook dan je huis minder warm. Maar eigenlijk is het helemaal geen fijne boodschap: we moeten leren minderen.

En minderen is een grote uitdaging voor een maatschappij die zich richt op permanente groei. Met technologie en bouwkundige ingrepen konden we lange tijd ons comfort verbeteren. Maar nu raakt een groeiende groep mensen steeds verder achterop. Heb je

geen kans gehad of gepakt om te investeren in besparingen, dan betaal je daarvoor nu de rekening. Heb je weinig geld, dan moet de thermostaat serieus omlaag. En lekker lang en warm douchen zit er voorlopig niet meer in. Kort en lauw is het advies.

Zelf verblijf ik wat vaker in ons tuinhuisje, een kleinere ruimte waar bovendien een houtkachel staat. Dan kan de cv-installatie in onze woning op 15 graden. Zijn mijn partner en ik beiden thuis, dan stoken we alleen de woonkamer nog enigszins behaaglijk op. Een voornemen waar onze lokale energiecoöperatie mee helpt handhaven: de app toont genadeloos onze dagelijkse energiekosten. Matig je verbruik dan houd je meer over. In goed Nederlands: less (gas) = more (money). Eigenlijk heel duurzaam. Een hartverwarmende gedachte, toch?

René Notenbomer

Business developer, columnist en
kwartiermaker duurzaamheid